

Sygn. akt III Ca 148/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion-Hajduk

Sędzia Sądu Okręgowego Tomasz Pawlik

Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. Z.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o ustalenie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w R.

z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt I C 954/17

oddala apelację.

Sędzia Leszek Dąbek Sędzia Magdalena Balion-Hajduk Sędzia Tomasz Pawlik

Sygn. akt III Ca 148/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z z 26 kwietnia 2018r. Sąd Rejonowy w R. oddalił powództwo A. Z. przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W. o ustalenie w trybie art. 189 k.p.c. nieważności postępowań egzekucyjnych o sygn. Km 897/11 i Km 1441/11. Powód wskazywał jako podstawę nieważności art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a także że Sąd Okręgowy w postanowieniu z 20 lutego 2018r. w sprawie III Cz 2241/17 wypowiedział się o istnieniu interesu prawnego.

Sąd Rejonowy ustalił, że na wniosek wierzyciela Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. przeciwko dłużnikowi A. Z. wszczęto postępowanie egzekucyjne pod sygn. Km 897/11 na podstawie tytułów wykonawczych. Postanowieniem z 3 czerwca 2011r. akta przekazano Komornikowi R. M. do dalszego prowadzenia i postępowanie to było w dalszej części prowadzone pod sygn. Km 1441/11.

Sąd Rejonowy stwierdził brak przesłanek do uwzględnienia powództwa opartego na przepisie art. 189 k.p.c. albowiem powód nie dochodzi ustalenia istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego czy też faktu o charakterze prawotwórczym, ale żąda stwierdzenia nieważności postępowania egzekucyjnego. Powód miał możliwość

dochodzenia swych praw w postępowaniu cywilnym dotyczących zwalczania skuteczności tytułu wykonawczego i takie działania podjął, a także za pośrednictwem skarg na czynności komornika mógł kwestionować prawidłowość działań podejmowanych w toku postępowania egzekucyjnego.

Powód w apelacji zarzucił:

- naruszenie prawa procesowego polegające na błędnym interpretowaniu art. 189 k.p.c. przez przyjęcie niedopuszczalności powództwa o ustalenie nieważności postępowania egzekucyjnego, dowodząc że powód inna droga może osiągnąć ochronę, w sytuacji gdy Sąd Rejonowy w R. te właśnie inne środki bezpodstawnie oddalił,
- naruszenie prawa procesowego przez uznanie za bezsporne czynności komorników , które w sposób prawidłowy nigdy nie nastąpiły,
- naruszenie prawa materialnego polegające na dokonaniu błędnych ustaleń faktycznych, m.in. powoływaniu się na możliwość kwestionowania czynności komornika innymi środkami prawnymi, gdy sąd tych środków nie rozpoznał.

Wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie mogła odnieść skutku.

W niniejszym postępowaniu powód domagał się ustalenia nieważności postępowania egzekucyjnego, które najpierw toczyło się pod sygnaturą Km 897/11, a następnie pod sygnaturą Km 1441/1. Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, iż żądanie powoda nie może zostać uwzględnione z uwagi na brak przesłanek wskazanych w art. 189 k.p.c. Zgodnie z art.189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Żądanie powoda nie odnosiło się do ustalenia stosunku prawnego lub prawa, ale dotyczyło nieważności całości postępowania egzekucyjnego. Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, iż powód mógł skorzystać i korzystał ze środków zaskarżenia przysługujących mu w toku postępowania egzekucyjnego , jak skargi na czynności komornika w trybie art. 767 k.p.c. jak również mógł skorzystać w przypadku spełnienia ściśle określonych ustawowych przesłanek z powództwa przeciwegzekucyjnego, zwalczając tytuł wykonawczy. Postępowanie egzekucyjne toczyło się w oparciu o ważny tytuł wykonawczy, a zatem brak jest jakichkolwiek przesłanek i podstawy prawnej do uwzględnienia żądania powoda. Powód podnosił także, że istnienie po jego stronie interesu prawnego przesądził Sąd Okręgowy, rozpoznający jego zażalenie w sprawie o sygn. III Cz 2241/17. Postępowanie to dotyczyło zażalenia na postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych na podstawie art. 109 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W zaskarżonym postanowieniu sąd pierwszej instancji uznał iż powodowi nie przysługuje zwolnienie od kosztów albowiem powództwo jest oczywiście bezzasadne. Sąd Okręgowy, uchylając zaskarżone postanowienie wskazał, iż sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, wzywając powoda do wykazywania interesu prawnego i zakreślając rygor oddalenia ewentualnego wniosku o zwolnienie od opłaty od pozwu oraz kolejnym zarządzeniem wezwał o usunięcie braków formalnych wniosku. Sąd tym samym postąpił niekonsekwentnie, gdyż zastosowane przez sąd reguły wzajemnie się wykluczają, a przesłanka oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie artykułu 109 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest niezależna od sytuacji majątkowej. Z treści tego orzeczenia w żadnym razie nie wynika przesądzenie istnienia po stronie powoda interesu prawnego wskazanego w art. 189 k.p.c.

Sąd Okręgowy mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak sentencji.

SSO Leszek Dąbek SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Tomasz Pawlik